

Rippikoulun toimintaohje 5

RIPPIKOULUN KESKEYTTÄMINEN (khn 7.2.2011)

Keskeytys tulee pääsääntöisesti vastaan leirillä, mutta soveltaen ohjeet pätevät myös koko puolen vuoden rippikouluun. Pääsääntöisesti keskeytyminen tulee kysymykseen silloin, kun nuoren oma tai muiden turvallisuus tai terveys on vakavasti uhattuna tai rippikoulun sisällön toteuttaminen ei muuten ole enää erityisin järjestelyinkään mahdollista. Keskeyttäminen ei tule kysymykseen esimerkiksi erilaisen oppijan kohdalla silloin, jos hänen tarvitsemiaan tukijärjestelyitä ei ole toteutettu.

Tilanteet ovat usein jossakin määrin tulkinnanvaraisia, joten yhteistyö huoltajan, kollegojen, esimiehen, asiantuntijatahojen ja viranomaisten kanssa on tärkeää. Nuoren huoltajaa ei saa missään kohden sivuuttaa. Ääritilanteita, joissa leirin intensiivijakson keskeyttäminen tulee ajankohtaiseksi:

Laki

- alkoholin ja huumeiden hallussapito ja käyttö intensiivijaksolla
- tupakkalain törkeä tai toistuva rikkominen
- väkivaltainen käytös
- muu lainvastainen toiminta (ilkivalta, varastelu jne)

Epäasiallinen käytös

- kiusaaminen
- seksuaalinen häirintä ja muu sopimaton seksuaalinen käyttäytyminen
- kielteisen ilmapiirin lietsominen ja työrauhan toistuva tahallinen häirintä

Terveyden vaarantaminen

- fyysinen terveyshaitta (riskit, tartuntavaara, ohjaajien kuormitus suhteessa muuhun ryhmään)
- nuori ei syö tai nuku

Leiriturvallisuuden vaarantaminen

- sopeutumattomuus leirin sääntöihin
- itsetuhoinen käytös ja sillä uhkaaminen

Toimet ennen keskeyttämispäätöstä

- Säännöt selvitetään kaikille rippikoululaisille ja heidän huoltajalleen etukäteen ja kerrotaan myös, mitä sääntöjen rikkomisesta seuraa (rippikoulun keskeyttämisen mahdollisuus kerrotaan)
- Jos mainittuja ongelmatilanteita syntyy, rippikoulun ohjaajat käyvät keskustelun ko. nuoren kanssa sekä hänen huoltajansa kanssa. Huoltajalle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa nuorensa toimiin rippikoulussa. Ohjaajat antavat nuorelle mahdollisuuden korjata asia ja jatkaa rippikoulussa, mikäli se on mahdollista.
- Rippikoulun ohjaajien tueksi on suositeltavaa luoda seurakuntiin konsultaation mahdollisuus työssä olevan esimiehen tai kollegan kanssa (erityisesti tämä koskee mahdollisuutta konsultaatioon leiriltä käsin)
- Harkinnassa voi käyttää apuna myös muita asiantuntija- ja viranomaisverkostoja
- Ääritilanteissa ohjaajat ehdottavat kirkkoherralle rippikoulun keskeyttämistä. Huoltajan tulee olla tietoinen kaikista lastaan koskevista tapahtumista ja ratkaisuksista.
- Rippikoulun keskeyttämispäätöksen tekee kirkkoherra neuvoteltuaan kyseisen rippikouluryhmän papin ja leirin turvallisuusvastaavan kanssa.
- Nuorta ja hänen huoltajiaan tulee kohdella asiallisesti ja arvostavasti sekä niin, että tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja laillisuus täyttyvät. Kanssakäymisessä tule alusta alkaen pyrkiä luottavaan kumppanuussuhteeseen.

Toimet keskeyttämispäätöksen jälkeen

- Nuorella täytyy olla henkilötietolomakkeeseen nimetty aikuinen yhteyshenkilö, johon voidaan olla yhteydessä rippikoulun ja erityisesti leirijakson aikana. Keskeyttämistilanteessa ensisijaisesti huoltaja tai yhteyshenkilö noutaa rippikoululaisen kotiin leiriltä tai vaihtoehtoisesti kustantaa nuoren ja saattajan matkakustannukset (huom. saattajalle myös mahdollinen paluukyyti leirille).
- Jos nuoren rippikoulu keskeytyy omassa ryhmässään, on kyseisen rippikouluryhmän opetuksesta vastaavan papin vastuulla järjestää nuorelle korvaava opetus ja luoda edellytykset sille, että nuoren yhteys seurakuntaan säilyy keskeyttämisen jälkeen. Täällä myös osoitetaan, että ihmisen arvo ei riipu hänen tekemisistään tai tekemättä jättämisistään. Seurakunnassa voi olla rippikoulun loppuun suorittamiselle yhteisiä järjestelyitä tai sitten rippikoulu suoritetaan yksityisrippikouluna.
- Konfirmaation ajankohtaa voidaan joutua siirtämään toiseen ajankohtaan, mikä on tärkeää myös tiedottaa nuorelle ja huoltajalle.
- Nuoren kuunteleminen ja sielunhoidollinen tuki ovat tärkeitä välineitä ja voivat toisinaan ratkaista ongelmia jo rippikoulussa. Sielunhoidon nimissä ei voi kuitenkaan hyväksyä mitä tahansa käytöstä. Turvallisuuden vuoksi tarvittavat toimenpiteet ja avun tarjoaminen on siis syytä nähdä myös erillisinä, mutta toisiaan tukevinä toimina.
- Mikäli ohjaajalla herää huoli nuoren fyysisestä tai henkisestä hyvinvoinnista, on hänen virkavelvollisuutensa tehdä lastensuojeluilmoitus. Tästä tulee ensin kertoa

nuoren huoltajalle. Huoltajalle on hyvä todeta, että kysymys on ilmoitusvelvollisuudesta. Samalla on syytä kertoa, että ilmoituksella nuoren ja perheen on mahdollista saada apua. Lastensuojeluilmoituksen perusteella viranomaiset ensin kartoittavat yhdessä perheen kanssa, onko jatkotoimiin tarvetta, sen jälkeen etsitään tukimuotoja ensisijaisesti avohoidon erilaisista palveluista ja vasta aivan viimeisenä äärikeinona on huostaanotto. Ilmoituksen tekemisessä ensisijainen tavoite on lapsen etu.

- Mikäli rippikoulussa on tapahtunut rikos, siitä ilmoitetaan poliisille. (Huom. lastensuojeluviranomaisten vastuulla on tehdä ilmoitus poliisille silloin, jos nuori on tekijänä tai uhrina jossakin rippikoulun ulkopuolisessa rikoksessa.)

Konsultaatiotahoja

- Tukea ja yhteystietoja löytyy myös rippikoulun toimintaohjeista koskien tupakkaa, päihteitä, huumeita, mielenterveystilanteita ja kiusaamista. (Sissi/Kasvatuksen areena/rippikoulu)
- Huoltajat
- Kaupungissa töissä oleva kollega tai kirkkoherra
- Terveysneuvontapuhelin p. 09 10023
- Nuorisopoliklinikka Nupoli (esim. päihteet ja mielenterveys ks. erilliset ohjeet)
- Espoon sosiaali- ja kriisipäivystys (Jorvi)
- Lastensuojelu (yhteystiedot löytyvät www.espoo.fi -sivustolta)
- Poliisi (rikosilmoitus: huumeet, ilkivalta, väkivalta)